

סקירה כללית

רב אמר שמשנתנו סוברת שהשוחט בשבת אסור לאכול ממנו למשך השבת (רואים את זה ממה שהזכירה שבת יחד עם יו"כ והרי אסור לאכול ביו"כ).

זה כשיטת ר"י - איזו שיטה של ר"י? למסקנא: שהעושה מלאכה בשבת, אפילו בשוגג אסור לאכול ממנו (גם לו וגם לאחרים) למשך השבת.

יש 3 הוה אמינות לגבי איזו שיטה של ר"י - וכולן מופרכות. ארשום כאן את שלושתם ופרטים יופיע בהמשך.

1. הכנה (מוקצה)
2. נולד
3. מוקצה מחמת איסור

רקע

המבשל (וה"ה לשוחט) בשבת

אסור לאכול ממנו

מחלקת משך זמן איסור ולמי אסור:

רבי יוחנן הסנדלר	ר"י	ר"מ	שיטות:	
			מקרים/למי	
אסור למשך השבת	אסור למשך השבת	מותר (אפילו בשבת) ¹	לאחרים	בשוגג
אסור עולמית	אסור למשך השבת	מותר (אפילו בשבת) ¹	לו	
אסור עולמית	אסור למשך השבת	אסור למשך השבת	לאחרים	במזיד
אסור עולמית	אסור עולמית	אסור למשך השבת	לו	

הערות שוליים

¹ קושיא:

ר"מ שמתיר בשוגג בשבת - אבל הלא יש איסור של מוקצה?

תירוץ:

אם בישל - אין מוקצה כי גם אם חי אפשר לאוכלו (למעט אם היה מחובר לקרקע לפני שבת וקצצו בשבת)

אם שחט - יש מוקצה כי א"א לאכול אבר מן החי

לכן מתיר רק כשהיה לו מלפני שבת חולה שיש בו סכנה - ולכן עמד לשחוט בשבת - ובתוך שבת הבריא ואח"כ שחט בשוגג

משנתנו

השוחט בשבת וביום הכפורים

אף על פי שמתחייב בנפשו

שחיתתו כשרה

רב: משנתנו (המכשירה שחיטה באיסור בשבת ויו"כ)

סוברת שאסורה באכילה למשך השבת

מנלן

רואים את זה (שאסורה באכילה בשבת) ממה שמשנתנו מזכירה שבת יחד עם יו"כ – והרי ביו"כ יש איסור אכילה

כמאן משנתנו

כשיטת ר"י

איזו שיטה של ר"י? יבואר בהמשך.

הבהרה

איזו שיטה של ר"י?

מסקנא

(ראה "רקע" למעלה)

[רב אשין] איסור (מדרבנן) של נהנה ממלאכה - שלפי ר"י המבשל (וה"ה לשוחט) בשבת בשוגג אסור (גם לו גם לאחרים) למשך השבת¹

הוא אמינא

יש 3 הוה אמינות:

① [רבי אבא] הכנה – לר"י צריכים שיהיה מוכן (עומדת) מע"ש לאותו שימוש – אחרת מוקצה²

והרי בהמה בחייה (לפני שחיטתה) עומדת או לאכילת אדם או לגדל וולדות – אך לשבת עמדה/הוכנה רק לגדל וולדות כי שחיטה בשבת הרי אסורה ועכשיו שנשחטה אינה עומדת לגדל וולדות (אלא לאכילה)

פירכא: ע"כ ר"י סובר שעמדה (רק) לאכילת אדם (וא"כ אין לאוסרה) - אחרת (אם עמדה לשניהם) לא היה מכשיר שחיטה ביו"ט

שהרי הוא סובר אין ברירה (רואים זה משיטתו בעירוני תחומים) וא"כ לא עמדה חד משמעית לאכילת אדם מלפני יו"ט

② [רב יוסף] נולד

אע"ג שכנ"ל בהמה עומדת רק לאכילת אדם

מ"מ ע"י שחיטה נעשית "נולד" שהרי עכשיו אוכל

פירכא: הרי ר"י סובר שאמרינן "אוכלא דאיפריס" (אוכל מתוך אוכל אחר) אינו "נולד" – והרי בשר השחטה יצא מתוך הבהמה שגם עמדה לאכילה

③ [רב ששת בריה דרב אידי] מוקצה מחמת איסור (כמו בנר שדלק באותו שבת)

פירכא: אולי ר"י אוסר מוקצה מחמת איסור רק אם דחה בידים – כמו בנר שהדליקו (ומוקצה מחמת מיאוס אפילו בלא דחה בידים)

הערות שוליים

¹ משנתנו סוברת דוקא כר"י – ולא כר"מ או ר"י הסנדלר (ראה "רקע" למעלה)

- לא כר"מ - שהרי משנתנו אינה מחלקת בין שוגג למזיד (אע"ג שאומרת "מתחייב בנפשו", הכוונה היא אם היה במזיד...)
- לא כרבי יוחנן הסנדלר – שהרי משנתנו אינה מחלקת בינו לבין אחרים

² המקור הוא ממשנה במסכת ביצה:

בהמה שנעשית נבלה בשבת (לפני השבת היתה חיה) אסור בשבת להאכילה לכלבים

הטעם: כי עכשיו עומדת לכלבים לעומת לפני השבת שעמדה לגדל וולדות (או לאכילה לאדם)

סקירה כללית

בשבת, אסור לבריא לאכול מבשר **שבושל** בשבת בשביל חולה שיש בו סכנה, גזירה שמא ירבה בשבילו. אבל בשר **שנשחט מותר**...

מקרה - כללי

מבשל/שוחט בשבת בשביל חולה שיש בו סכנה (עושה בכוונה ובהיתר) שהיה חולה מבעוד יום – ולכן אין מוקצה

תת-מקרה 1 -

מבשל

דין

אסור לבריא לאכול ממנו

טעם

גזירה שמא ירבה בשביל הבריא

תת-מקרה 2 -

שוחט

דין

מותר לבריא לאכול ממנו

טעם

אין חשש שישחט בהמה שניה בשבילו כי אחת מספיקה

סקירה כללית

שוחט במחובר – יש מחלקת האם מותר או פסול.
מי שפוסל מתיר בדיעבד בתלוש ולבסוף חברו.

רקע

רבי חייא	רבי	שיטות:
		<u>מקרים: כמה מחובר</u>
כשר – למסקנא אפילו לכתחילה	פסול ¹	שוחט במחובר מעיקרו
	כשר בדיעבד	שוחט בתלוש ולבסוף חברו

¹ רבי לומד את זה מהעקידה מ"ויקח את המאכלת לשחוט..." (הביא אתו סכין ולא סמך על מחובר).

אך לימוד זה נדחה כי אולי זה רק זריזות של אברהם – שדאג שמא לא ימצא במחובר.

משנתנו

שוחט בצור וקנה כשר בדיעבד

במה מדובר במשנתנו

מדובר בשוחט בתלוש ולבסוף חברו

ובשיטת רבי.